По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 66 (10.449). Львів, середа 25. березня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Польща і Німеччина.

З приводу торговельного трактату.

З усіх нових держав, що повстали у висліді світової війни, Польща належить до тих, що остали найбільше позаду у нав'язанні тривких торговельних взаємин з иншими державними організмами. Під цим оглядом Польща,

— ділить долю СРСР, хоч вона не була ані бльокована, ані обведена кільчастим дротом. З усіх сусідів Польщі одна тільки Румунія є в тому щасливому положенні, що піддержує нормальні торговельні взаємини з польською республикою. Одночасно Польща,

— досі тільки в одній-одинокій „романській" Румунії може здійснювати культурну місію при допомові торговельних взаємин. Всі инші сусіди Польщі: Німеччина, Чехословаччина, Литва і СРСР. (себ то в першу чергу Радянська Україна і Рад. Білорусь) є позбавлені

Причиною такого відчуження Польщі від своїх сусідів є затяжні погранично-територіяльні порахунки з кожним зі сусідів та розбіжність інтересів. Польщу й Чехословаччину розєднувала дуже довго справа Яворини й Тешинського Шлеська. Між Польщею і Німеччиною постійну дісгармонію викликує справа данціґського коридору, Поморя і Горішньої Сілезії. З Литвою непокінченою є справа Виленщини, а з СРСР. ділить Польщу ціла скаля найріжнороднійших розбіжностей.

За дипльоматією й польська преса та внутрішні політичні чинники розпочали поклони й усміхи направо і на ліво. З метою зблизитися до сусідів вимінено особи й мозки. В Прагу післано гр. Лясоцкого, в Москву проф. Кентшицкого, на адресу Литви висловлює гр. Скшиньскі гарячі побажання згоди, між Варшавою і Москвою йдуть обопільні залицяння. З Німеччиною віддавна ведуться переговори відносно торговельного трактату під проводом Кржижановского. Польсько-німецькі переговори поступили були вже дуже далеко і наближувалися до своєї позитивної розвязки. Розгін переговорів припинився дещо у звязку з німецькими пропозиціями про ревізію західних границь Польщі. Одначе після першого роздратування знову входить на нормальні шляхи.

Очевидно, самі переговори й їх подробиці є держані в тайні. Ясно й те, що про зміст договору довідаємося аж після його підписання —анальогічно, як це малася справа з конкордатом. Та одно є певне: до такого договору невідклично мусить прийти, якщо Польща сама не хоче довести себе до повної ізоляції. Крім того справа торговельного договору з Німеччиною для Польщі є життєвою конечністю, є питанням життя і смерти. Такою самою конечністю є справа торговельного договору з СРСР.

Польща й Німеччина є незвичайно заінтересовані у взаїмній виміні продуктів. Вже й дотеперішні неунормовані торговельні взаємини між Польщею і Німеччиною виказують досить помітне оживлення. В р. 1922 привіз з Німеччини до Польщі представляв вартість 324 міл. зол. (майже 50 прц. всього привозу), а вивіз до Німеччини 312 міл. (37 прц. всього вивозу з Польщі); в р. 1923 привіз з Німеччини замикався сумою 604 міл. зол. (понад 50 прц. всього привозу), а вивіз сумою 487 міл. зол. (44 прц. всього вивозу). Вже з цих цифр наглядно виявляється величезний торговельний оборот між обома державами.

Торговельний польсько-німецький договір, який вже увійшов в стадію спеціяльної дискусії між договірними сторонами, в останньому часі стрінув перепони політичного характеру. Та не підлягає найменшому сумніву, що без огляду на дискусію про гарантійний пакт, той договір буде доведений до кінця.

Не будемо ставити гіпотез щодо заключуваного договору, та ним мусить бути обнята одна справа, першорядної ваги для нашого господарського життя. Поруч инших продуктів і сирівців, які Польща залюбки вивозить і перемінює на дзвінку монету або на західно-европейські фабрикати, як вугіль, дерево, залізні півпродукти і хліборобські сирівці й продукти, вона шле в світ ще й живу силу, свій робітничий, а головно рільничий пролетаріят. Відомо, що в основу польсько-французького торговельного договору покладено між иншим те достарчування на широку скалю живої робучої сили. Недавно амб. Нулен з нагоди побуту гр. Скшиньского в Парижі на банкеті товариства „France—Pologne" ясно й виразно висловив на адресу Польщі два головні домагання: 1) достарчування робучої сили і 2) надміру (?!) рільних продуктів. У висліді польсько-французького торговельного трактату сезонова еміграція на рільні й копальняні роботи до Франції прийняла широкі розміри. Сьогодня мандрує з границь сучасної Польщі в пошуканні за заробітком і прожитком 250 тисяч робітничого народу. Умови праці, заробітку і прожитку у Франції є для сезонових робітників дуже некорисні. Рільничі робітники є крайно визискувані. Вони примушені важко працювати від 4-тої год. ранку до 10-ої год. в ночі (при чому на сякий-такий відпочинок і на сон лишається всього 6 годин). Місячної плати одержують рільні робітники всього тільки 120 фр., з чого хозяї стягають кожному робітникові 20 фр. і як гарач пересилають польському консулятові. Таким чином польський сезоновий робітник може заробити у Франції в найкращому випадку 25 зол. місячно, себ-то менше, як 1 зол. денно. Крім того французька пожива є невистарчаюча і крайно непригожа для слав'янських робітників. А все таки недостача заробітку, податки, голод і нужда жене й наших людей в світ за очі, у далеку Францію і пхає їх в лабети французьких експльоататорів. І цей процес пошуканки за хлібом не тільки не припиняється, але ще більше приспішується. Сезонова еміграція починає прибирати катастрофальні розміри. Є це справа, на яку слід нам звернути якнайбільшу увагу.

Найбільш пригожою була для нас припинена війною і досі невідновлена сезонова заробітна еміграція до Німеччини. Умови життя й праці була там, розмірно беручи, гуманні, а заробіток поміркований приличний. Сезонова еміграція до Німеччини давала нам помітні зиски, побільшувала народнє майно, а що найменше зменшувала нужду. Німці вчили наших людей систематичности і дисципліни праці. Не підлягає сумніву, що польсько-німецьким торговельним договором буде порушена й унормована справа сезонової еміграції.

Не маємо доступу, ні впливу на договірні сторони, а через те й важко уявити собі, в якому саме напрямку піде управильнення цеї незвичайно важної для нас справи. Та не зробимо помилки, коли скажемо, що наші робітники сезонові можуть дуже розчаруватися.

Ось з якої точки цікавить нас справа польсько-німецького торговельного договору. Ось на що повинні звернути увагу наші відповідальні громадські чинники, щоби наш рільний робітник, позбавлений можности прожитку в рідній країні, не став невільником, парієм, обєктом торгу і визиску.

Ф. Ф.

Льорд Керзон.

(Смерть великого політика.)

Дивним дивом єднаються в нашій уяві такі два образи як особа льорда Керзона з берегами Буга! Колиб ми не знали про померщого англійського дипльомата нічого більше, то вже сама назва „лінії Керзона" вистачила би, щоби запамятати це прізвище вплетене в події останніх літ, коли вирішувалась доля наших земель. „Лінія Керзона" не є випадковою назвою; принціп визначення Польщі етнографічних меж міг вийти лише від людини, що була добре обзнайомлена з умовинами політичного розвитку на европейськім Сході. Буг був лише одною, невеличкою лінією ріки, над якою зупинилась увага Керзона — володаря з над Гангеса, мандрівника крізь центральну Азію, Персію, Афганістан, Памір, Сіям, Індокитай та Корею. Коли вмирає великий діяч, якого праця заважила на історії могутньої держави, одною з мір його величини є відгомін його імені на просторах далеких країн. Мало є нині европейських політиків, яких смерть поширилась би звістками так далеко як смерть льорда Керзона, одного з найбільших англійських дипльоматів.

66-літний голова льордів таємної Ради мав за собою одну з найвизначнійших політичних карієр британської імперії. Всі почести та становища, разом з матеріяльними засобами та умовинами розвитку вроджених духових нахилів — зустрічали його на життєвім шляху. По відзначеннях в університеті, у 26. році життя стає секретарем великого дипльомата Сельсбері; в 32 р. входить до міністерства внутрішніх справ як товариш міністра; в 36 р. жениться з дочкою американського міліярдера; в 40 р. стає головним управителем Індій з титулом заступника короля. По повороті з Індій, де виконував свої функції довше, ніж його попередники, входить до палати льордів. Від хвилини війни його діяльність звязана нерозривно з найважливійшими рішеннями англійської політики, чи то на становищі провідника консервативної партії в палаті льордів, чи члена воєнного кабінету, чи міністра закорд. справ у кабінеті Льойда Джорджа, Бонар Льова та Болдуїна і т. и.

Вплив Керзона на хід англійської дипльоматії був якнайтіснійше звязаний з його наскрізь особистими змаганнями як людини: Керзон був невтомним мандрівником закоханим у чарі азійської екзотики, дуже талановитим дослідником далекого Сходу, ще й непересічним письменником з вразливою душею поета. Саме його виїмкова знайомість справ в Азії і на европейськім Сході визначила йому в англійській, а тим самим світовій політиці ролю, в якій ніхто не міг йому дорівняти.

Керзон є автором цілої низки першорядних творів: „Росія в Центральній Азії", „Персія та перське питання", „Проблеми Далекого Сходу", „Методи університетської реформи", „Модерне парляментарне красномовство", „На буденні теми", не згадуючи про твори наскрізь ві-

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 204|25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 61 (10.444) z dnia 19. III. 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Czest — komu czest" a) między słowami: mamachom... a: Peraoju, b) obmeże...o... a: prawo, c) plebiscyt... a: Czotyromiaczna, d) woza... a: Teper, e) czest... do końca artykułu zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) i występku z art. V. ustawy z 17.XII. 1862 Nr. 8/63 Dzp. uznał dokonaną w dniu 18 marca 1924 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl §. 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów dnia 2.. marca 1925.

Hawel.

ґратурні. Це був рідкий знавець чужинних мов, чужих країн і великий типовий Англієць зі залізною волею, невтомною енергією та амбіцією поширювання впливу своєї культури на далеких землях та морях. Змальовувати його діяльність в Азії — значило би засовувати найважніїші моменти англійської експанзії; дати нарис його індивідуальности значило би призадуматись над кількома незвичайно складними моментами психічної структури людини вихованої під впливом найкращих перехресних подувів культур, яких не можна вповні зрозуміти, не переживши їх.

Хто в нас у силі нпр. зрозуміти такий парадокс, про який згадує Сіль-Вара в свіжім некрольогу Керзона. Керзон був завзятущим аматором автомобілевої їзди з якнайбільшою скорістю. Льондонський поліцай затримав його двічі і записав собі його прізвище за недозволену надто швидку їзду. Коли Керзонові, що сам був своїм шофером, трапилось це в третє, йому відобрали право їзди на пів року. Прибитий цим горем, він як голова палати льордів, один з перших, що творили закони у своїй імперії, звернувся з відкликом до суду і як один з найкращих промовців доказував, що його надто швидка їзда заслуговує на вибачливість суду з огляду на те, що вона є наслідком надто великої скількости справ державної ваги, які спочивають на його голові. Всі ці аргументи та його всесильні впливи мусіли покоритись присудові звичайного судді. Льордові Керзонові вільно було їздити з нестримною швидкістю по шляхах великої всесвітньої політики та розторошувати цілі народи — але ніякі його державні заслуги не давали йому права наражувати на небезпеку життя звичайного англійського громадянина, що мусів ходити пішки.

Англія є країною немилосерної льогіки.

М. Р.

Памятаймо: Рідна Школа — це наводня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

Лист з Франції.

Образок з життя українських робітників на чужині.

Нансі 16. березня 1925.

Кнютанж — невеличке місто в околицях Тіонвіля, на сході Франції, з великою стале-лізрною фабрикою, де працює пару тисяч робітників. Українська робітнича кольонія невелика в порівнанні з кольоніями Італійців, Москалів або Поляків: чужинці — це головний контингент робітників; місцеві Льоренці займають лише фахові посади, або посади дозорців. Яких націй тут нема: Чехи, Словаки, Македонці, Мароканці і ин. — словом справжній інтернаціонал! Досить заглянути до їдальні місцевої фабричної кантини, щоб переконатись у цьому. Поруч добре й чепурно зодягнених робітників бачиш обірваних гультаїв, які щиро і вільно пропивають останні свої гроші. Спостерігаєш і інтелігентні обличча, головним чином Москалів, які не позбулись ще денікінських френчів з англійськими ґудзиками. Багатий це матеріял для мистця, письменника чи маляря.

Ось Москаль з сивим носом зачувши нашу мову, сів осторонь та прислухувався. Не витримує врешті та каже:

„Треба знайти „общую єдініцу" й потім лише її ділити; а то части є, й то розпадаються то на Українців, то Малоросів, то Поляків, то Литовців". В тих словах ви чуєте відгомін московської душі, а скорше наших перевертнів. Коли один із нас присутніх каже йому, що ми є Українці, то Москаль заперечує, що „України не було і не будет", додаючи, що він сам є „Малорос з Києва", його брат був професором, а він сам — студентом-технольогом у Харкові. Справді, більшість московської еміграції у Франції походження з України, але до України ці Москалі ставляються вороже, нічому не навчені.

„Ми, каже такий обєдинитель, повинні „сталковаться", бо всі ми православні", — а в тойже час трохи чи не з піною на устах лає прибічників Мілюкова та Кіріла Владиміровіча, бо сам є сторонником Миколи Миколаєвича.

„Чому серед вас емігрантів-Москалів така ворожнеча?"

Хитнув рукою та відповідає:

„Скорше ми з вами „сталкуемся" ніж зі своїми".

Підчас такого перестрілювання між столами підпливає до Москаля особа з носом нагадуючим стару картоплину й на мішаній мові (тяжко довідатись зразу, якої доклзано вона нації — одно ясно: що це Славянин) звертається до нього:

„Українка як зварить, то дійсно зїш, закусиш, але пяний не будеш. Українська цибуля ліпша за цю вутту: тої води напєшся й то пяний будеш".

В доказ своєї правдивости тикає на Москаля пальцем, та хитаючись на ногах все твердить, що Україна „добра", а потім з деяким задоволенням на лиці відходить і пристає до гуртка, звідки доносяться звуки екоїсь екзотичної мови.

А ось знов являється типічний кльовн — це вже Німець. Скороговоркою вимовляє цілі речення в італійській мові, розмахуючи руками, ногами.

Всі його знають, та й він рахує всіх своїми знайомими, бо до всіх пристає, малпує, старається звернути на себе увагу.

...Всі мови переплелись; мало хто розуміє один одного; жестикуляція, міміка, догадка — ось способи передачі думок. В кутку недалеко усілись Македонці, балакають про свої хатні справи. І їх доля закинула сюди до одного казана. Цікаво. Підхожу до них та балакаю з ними. Не зважаючи на те, що я балакаю по українському, а вони по свому, ми гаразд розуміємось. Все жалуються на свою долю, на те, що їх обдирають на їхній батьківщині. Незадоволені Сербами, виявляють співчуття до Хорватів та Словінців. Згадують Москалів з армії Врангля, оповідають, як вони поробились в Югославії жандармами — та деруть шкуру з брата Славянина; пізнати пана по кожусі. Національна свідомість у Македонців досить велика; розповідають про своє життя, всі змагання, то-що. Кажуть, що майже всі Македонці письменні.

Минуло небагато часу, поки ми пообідали, а стільки багато малюнків життя можна побачити. Одні приходять — инші відходять; око ніколи не втомлюється, бо бачить все нові картини, а вухо лише одно не може добре зорієнтуватися в цьому морі слів, речень, мов.

Скільки життя в усім цім! Скільки болю, страждань, ріжноманітности!

І. Гончаренко.

Шкільний плебісцит

Повіт Городок Ягайлонський.

Мальчиці.

Ніякі розпорядження вищих властей не в силі спонукати громадського комісаря Теодора Оліярника до стверджування підписів на шкільних деклараціях з жаданням української мови навчання в школі. На інтервенцію о. Антонишина, Жеймека Стефана і Тупіся Павла дня 14. березня заявив згаданий комісар, що за жадну ціну декларацій підписувати не буде, бо не хоче бути повішеним!! Може би п. староста пояснив, що воно значить?!

Домажир.

Дня 8. березня п. р. звилися у громадського комісаря Иосифа Семьона громадяне Роман Мокрик, Михайло Хаьько і инші з просьбою, щоби він ствердив власноручність їх підписів на шкільних деклараціях з жаданням української мови навчання в школі. Пан „комісар" замість правно з законом вволити їх жаданю, накинувся на них лайкою і криком „Ja was do kryminału zamknę, was czeka sąd doraźny" і т. п. Відтак візвав жандармерію. І дійсно того самого дня командант поліції в Домажирі Микола Антоміщак ходив по хатах і шукав за якимсь, як казав, „льотними большевицькими письмами". Коли йому показали декларації і виснили їх ціль, то він таки заявив, що стверджувати підписів не буде, а комендант порадив, щоби нести непотверджені декларації до інспектора. На тісній ду ін-

М. ВОЗНЯК. 13)

Шевченко й княжна Репніна.

III.

В своїм листі згадала княжна Репніна про посвячений їй вірш Шевченком на російській мові. Це був „Безталанный", надрукований 1844 р. в „Маяк-у" й окремо п. н. „Тризна". Її почав писати Шевченко, ще заки познайомився з княжною Репніною. Про неї згадав він у листі до Тарновського з 25. січня (7. лютого) 1843 р., де писав: „Обіцянку пришлю вашим дівчатам к Великодню, а може і раньше, коли впораюсь, — тілько не ту, що я вам писав, а пишу, по московському скомпоновану, щоб не казали Москалі, що я їх язика не знаю".*)

Шевченкова „Тризна" це великий ліричний вірш, що мало підходить під назву поеми, з сильним автобіографічним характером і з прикметами романтичної школи. Неясне й надуте оповідання переплітається з ліричними виливами. Зміст „Тризни" уявляє собою долю якогось поета, що страждає між людьми наслідком свого змагання до недосяжного ідеалу й умирає, проповідуючи любов і закликуючи до боротьби проти лиха. Багато тут недоговореного, чисто романтичних переходів від одної до другої думки, туманних образів. Герой „Тризни" виріс в убогій сімї й мандрує сиротою поза межами рідного краю. Риси дитинства й юнацтва нагадують нам молоді літа Шевченка.

В семье убогой, неизвестной
Он выростал; и жизни труд,
Как сирота, он встретил рано;
Упреки злые встретил он
За хлеб насущный... В серце рану
Змея прогрызла... Детский сон
Исчез, как голубь боязливый;
Тоска, как вор, нетерпеливо
В разбитом сердце притаясь,
Губами жадными впилась
И кровь невинную сосала...
Душа рвалась, душа рыдала,
Просила воли... ум горел,
В крови гордыня клокотала...
Он трепетал... он цепенел...
Рука, сжимаяся, дрожала.

Поет то реготав, як лютий демон, то ридав у несамовитости, а душу мучив страшний сон, то розчулювався, бачучи весну. І цілуючи землю, як груди рідної матери,

Он снова чистый ангел рая
И на земле он всем чужой.

Пішов шукати життя далі. Кинув рідне село й нараз стало жаль чогось:

Чего то жаль нам в прошлом нашем,
И что-то есть в земле родной...
Но он бедняк, он всем не свой
И тут и там. Планета наша,
Прекрасный мир наш, рай земной,
Во всех концах ему чужой...

З плачем поцілувавши рідну землю, поет пішов і скрився за горою.

За рубежом родной земли
Скитался нищим сиротою.
Какие слезы не лились!
Какой ужасною ценою
Уму познания купил
И девство сердца сохранил!
Без малодушной укоризны
Пройти мытарства трудной жизни,
Измерить пропасти страстей,
Понять на деле жизнь людей,
Прочесть все черные страницы,
Все беззаконные дела...
И сохранить полет орла
И сердце чистой голубицы!
Се человек... без крова жить,
Людей изведать — и любить!
Незлобным сердцем сожалея
О недостойных их делах
И не кощунствуя в потьмах,
Как царь ума. Убогим, нищим
Из за куска насущной пищи,
Глупцу кичливому годить,
И мыслить, чувствовать и жить!
Вот драма страшная, святая!...

Не треба бути дуже здогадливим, щоб побачити, скільки спільного з героями „Тризни" має сам її автор. Як герой, так і автор не викладав своїх щоденних переживань, як навчаючий роман, не напускав байронівського туману, не називав своїх приятелів нікчемною товпою, не захоплювався мудрістю космополита, але старався збагнути ціль життя й підносив заплакані очі на красу природи. Згадуючи рідний край,

У Бога правды и свободы
Всему живущему молил,
И кроткой мыслию следил
Дела минувшие народов,
Дела страны своей родной...

Поет гірко плакав, що, сам закутий, не може помогти поневоленій рідній країні. А в тій і на ріднім полі пророка каменем побють. Поет полюбив людей, полюбили й поета люде. Між ними найшов він і приятелів і причарував їх до себе таємною силою. Він

Порой задумчивый... порой,
Как волхв — вещатель молодой,
Речами звучными, живыми
Друзей внезапно изумлял
И силу дружбы между ними,
Благословляя, укреплял.
Он говорил, что обще благо
Должно любовию купить
И с благородною отвагой
Стать за добро и зло казнить
Он говорил, что праздник жизни,
Великий праздник; Божий дар,
Должно пожертвовать отчизне,
Должно поставить под удар.

(Продовження буде.)

*) Твори Т. Шевченка (видання В. Яковенка) т. II., стор. 347.

ференцію громадян у війта, він дальше відмовився, хоча староста запевнював, що вже наказ війтові. Інтервенюючим заявив війт „teraz nasza władza i my robimy co chcemy. Nam ruskiego języka nie trzeba".

С. Суховоля.

Громадський комісар Иосиф Пахлович ще 15. березня п. р. відмовив стверджения відписів на шкільних деклараціях з жаданням української мови навчання в школі тому, що буцім то не має розпорядження. В нашій громаді в шкільній справі „урядував" вже комендант поліції з Мшани, бо ще 10. III. візвав о год. 11.) ночі тов. Гриньк Давида до коршми !) на „переслухання" і остеріг його, щоби не займався тою справою, бо то вже і так минув речинець. На другий день по тім комісар Пахлович зараз за дня прийшов до Гринька Давида і остеріг його словами, „що ти наробив! Як маєш як декларації то спали їх, щобись не закопав себе і родини".

Львівський повіт.

Не поміг і пан ревізор.

(Журавники). Дня 15. березня п. р. переводив делегат міністерства внутрішних справ Сенкевіч ревізію у львівському старостві відносно зловживань в шкільній справі. Українські громадяне думали, що бодай по відїзді делегата староста стотиме на сторожі закону. Дня 16. березня удалася до нього, себто до пана старости, делегація батьків з громади Журавники львівського повіту з жалобою, що наказний війт Шимон Жалєк відказується стверджувати власноручність підписів. Пан староста вислухав жалобу і зарівнож видати категоричний приказ наказному війтові стверджувати власноручність підписів, передав через членів делегації завізвання до війта. Війт завізвання старости не послухав і громадяне були примушені вдруге дня 19. березня п. р. явитися у старости. Пан староста видав вдруге завізвання до війта, але мабуть війт аж тоді буде легалізувати підписи, коли мине законний речинець.

Терор і крутійства.

(Товщів). Громадський „комісар" п. Антік Шпінетер досі не хоче стверджувати підписів на шкільних деклараціях з домаганням української мови навчання. На інтервенцію о. Івана Слободяна, Івана Доманського і Кирила Лещака дня 6-го березня п. р. заявив, що мусить порозумітися у цій справі зі старостом. Але вже того самого дня і на другий ходив він з комендантом поліції з Волкова Важняком до українських громадян, переводив ревізії і забирав шкільні декларації. Ревізії переведено між иншими: у Луки Вільхового, Матруни Пуделко, Кирила Лещака, в чит. „Просвіти" й инших. Однак зареквіровані декларації приніс 8. березня постерунковий з Волкова до читальні. Комісар дальше не хотів підписувати і на інтервенцію чергову о. Слободяна і Івана Доманського заявив, що вже порозумівся в цій справі з послом Маліком (!) і з комісарем староства від військових справ (?!) а ті йому сказали, що він не має стверджувати підписів на шкільних деклараціях! Надто додав: а врештою як я міг вчитися в руській школі, то ви можете вчитися в польській. Підписувати я не є обовязаний для громадян, бо громада мене не вибирала, а наставила мене власть і я так роблю як мені власти кажуть!"

Силування до польських декларацій.

(Пикуличі). У нашій українській громаді Пикуличі ходив дня 11-го березня від хати до хати гайовий Іван Хмельовський з шкільними деклараціями з жаданням введення в школі польської мови навчання і накломовляв наших громадян підписувати їх, грозячи, що коли не підпишуть, то не дістануть з ліса дерева і не дасть їм зробити ані клаптика сіна на двірських обшарах.

Запаморочений війт.

(Збоїска.) Нашим громадянам Петрові Стагарському, Михайлові Боклагові й иншим відмовив громадський „комісар" Антін Вегльовскі стверджения власноручности підпису на шкільних деклараціях з домаганням української мови навчання, заявляючи, що того зробити не може, бо не знає, у чім річ, а „врештою тут є Польща а не Україна".

Війт, його писар і жандарм.

(Милошовичі). Громадський „комісар", Михайло Боякінський приобіцяв нашим громадянам згідно з приписами закона стверджувати власноручність підписів на шкільних деклараціях з домаганням української мови навчання в школі. Однак коли на умовлений день зголосились до нього батьки українських дітей з деклараціями, то в їх присутности переконав його громадський писар Михайло Вучковський з Семенівки, що стверджування підписів на українських деклараціях є каригідне і що зробивши це, „комісар" заплатив би найменше 100 зол. кари. Тому „комісар" відмовив стверджения тих підписів, — а 5-го березня висказав своє вдоволення з тої причини, бо жандарм з постерунку з Пустомит говорив до його жінки (!), що як би її муж був стверджував українські декларації, то був би заплатив 200 зол. кари і пішов до криміналу!

Війт і жандарм.

(Нагоряни.) Начальник нашої громади Петро Ванята відмовив стверджения підписів на шкільних деклараціях з домаганням української мови навчання Михайлові Буць, Іванові Ополі, Іванові Подоляк, Іванові Кишш, Павлові Міклюш і Тимкові Опока, кажучи, що йому заборонив стверджувати такі підписи на українських деклараціях постерунковий Довгяк.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Der Kaiser ist dumm!

Концерти і поліція бувають не тільки у Львові. Трапляються вони на цілій земській кулі, тільки стоять не в однаковім відношенні взаїмнім.

Є на світі такі щасливі краї, де концерти не рахуються з поліцією. Там вона приходить лиш на те, щоби допомагати комітетові і весь час тримається в тіни, не граючи визначнішої ролі.

Але є пару таких країв, де поліція не рахується з концертами. Приходить вона в великому числі на концертову салю, робить пакости і авантюри, а опісля розвалюється на першорядних кріслах як у касарні на „причах". Памятаючи слова Тичини, що „революції без музики ніякими арматами не встановити", добре наставляє вуха, чи нема чого антидержавного в музиці. Тому хмуриться, як співи йдуть добре, а радіє як хор затягне фальшиво (байдуже хто він: Боян, Бандурист чи хор Котка).

Щастя що в Польщі так не буває. —
Тут іде все згідно з конституцією.

Комітет, чи товариство (українське), яке уладжує концерт, мусить перед тим предложити поліції програму концерту, разом зі словами і нотами співаних пісень, промову і декламації.

Все антидержавне мусить бути вичеркнене і викинене без апеляції. Отже, не можна вживати слів: тюрма, Україна, границя, гетьмани, червоний і т. п.

Це зовсім зрозуміле і оправдане, коли взяти під увагу обставини, відносини і т. п. орієнтації.

Тому нікого не може дивувати те, що діялося з концертом Українців у Дубні.

Як вимагають приписи, комітет подав поліції цілу програму до оцінки і евентуальського затвердження.

В програму входили між иншим: „Айстри" — Олеся, „Зелений Гай" — Грабовського, „Сосна" — чиясь там і „Гетьмани" — Шевченка.

Зачну з кінця:

„Гетьмани", зовсім справедливо полетіли геть. Раз, що заголовок нецензурний, друге, що там кажеться: „як би то ви встали", що є зовсім небажане, і третє, що там приходить слово: червоні.

„Сосна" дивним дивом перейшла в цілости. „Айстри" — перейшли без останнього слова в реченні: „І глянули айстри довкола тюрма". Ясне, що це слово не могло перейти, бо айстри не бачать, що довкола діється, а друге, що цього не можна зраджувати.

„Зелений гай" перейшов теж без слова тюрма. Там кажеться:

„Зелений гай, пахуче поле
В тюрмі приснилося мені"...

„В тюрмі" замінено „вночі" і все вийшло гаразд.

Слова з пісні „І ожиє добра слава, слава України", вичеркнено зовсім, бо добра слава України не має права ожити, а слово Україна є загалом недопустиме. Це місце хор проспівав „мурмурандо" і вийшло ще краще.

Концерт після того пройшов без клопотів і арештів, тільки одна „Сосна" наварила ще каші. Пошкодила тут наддніпрянська вимова. „Сосна на граніті", співаки вимовляли „на граниті", а агент поліції думав, що „на границі". Тому і зробив невеличку авантуру, бо мовляв: „To jest kwestjonowanie granic!" (автентичне).

Але інцидент вдалося залагодити і ймовірно до процесу не прийде.

Зовсім без звязку з вище написаним пригадується мені один віденський анекдот:

Вулицею йшов якийсь пяний панок і на ціле горло викрикував:

Der Kaiser ist dumm
Der Kaiser ist dumm

Поліція арештувала його й обвинуватила в образі маєстату.

Та я про вашого цісаря не співав. Я мав на гадці китайського.

— Ви добродію не крутіть. Адже ви виразно зазначували: „ist dumm!"

І засудили бідолаху...

Галактіон Чіпка.

Біржа.

Львів, 24. березня.

Гроші.

Амер. дол. 5·18³/₄ — 5·19, канад. дол. 5·15¹/₂ — 5·15³/₄, чеські кор. 0·15³/₈ — 0·16, лей 0·02¹/₂ — 0·02³/₄, франц. франк 0·27¹/₂ — 0·28¹/₄, швайц. фр. 1·00 — 1·02, анг. фунт. 24·10—22·65.

Збіжжа.

Пшениця від 39 до 41, жито від 31 до 32, ячмінь від 31 до 33, ячмінь від 26 до 27, овес від 31 до 33.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Дальша криза польськ. уряду.

На засіданні польської комісії ради мін. до порозуміння в „кресових" справах не прийшло. Рада не могла погодити свого становища з поглядами Тугута. Тому вибрали підкомісію, яка розглядатиме ту справу.

Причина кризи польськ. уряду.

„Хвіля" довідується, що головною причиною непорозуміння в кабінеті мають бути застереження міністра внутрішніх справ Ратайского і віцемін. Смульского. Вони помагаються, шоби три воєвідства Сх. Галичини (львівське, станиславівське і тернопільське) не підлягали компетенції комітету для „кресових" справ, який мається утворити.

СРСР. приготовляється відібрати Бесарабію?

„Жечпосполіта" повідомляє з Риги, що радянський уряд приготовляється до зайняття Бесарабії. Має зайняти Чернівці, Кишинів, Бендери. Замах мають зробити на естонський взір.

Англія за переговорами з Берліном.

З Льондону звідомляють, що завданням франц. амбасадора Флеріо є сконстатувати, чи Еріо згодиться, щоби між Берліном і Льондоном почались безпосередні переговори в справі нім. предложень. Ці переговори попередили би подібні переговори між Парижем і Берліном, а оконечною їх цілю було б довести до спільної конференції. Амб. Флеріо завіз до Парижа нові предложення, усталені в розмовах із Болдуіном і Чемберленом. Пропозиції зміряють до рівночасного заключення двох договорів: зах.- і схід.-европейського.

Нові нім. предложення.

Німецький уряд вислав своїм амбасадорам у Парижі, Льондоні й Брукселі інструкції, які поручають не лучити разом справи границь Польщі, Чехословаччини й Австрії. Німеччина зречеться претенсій до Австрії й Чехії, вважаючи ці границі усталеними. Так з'ізолювали би Польщу, яка одиноко стоїть на перешкоді до полагоди справи безпеки.

Розвязання египетського парляменту.

Заглюля башу вибрали 125 гол. проти 85 президентом египт. палати. З причини вибору Заглюля, предсідник палати подався до димісії. Король димісії не прийняв. Це спричинило розвязання парляменту — після 10-годинного істнування. Декрет про розвязання відчитав у палаті Зівар баша. Заяву про розвязання парляменту прихильники Заглюля прийняли рясними оплесками.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє (65) число „Діла" сконфісковано за три довші уступи зі вступної статті п. н. „Посольська незайманість".

— **Ucrainica.** В ч. 80 „Prager Presse" з 22 лм. находимо у рубриці „Slavische Rundschau" цілий відділ „Ukraine". Складається на нього невеличкий нарис про Василя Стефаника (з портретом письменника), в якому в ядерний спосіб п. М. Г. переповів життя і схарактеризував творчість письменника. Кілька цікавих новинкарських заміток з українського культурного життя доповнює згадану рубрику.

— **Нові переклади творів Б. Лепкого.** В останньому часі появився у чужій пресі цілий ряд гарних перекладів віршів та оповідань Богдана Лепкого на мови німецьку, чеську й хорватську. В німецькому перекладі А. Ш. Вуцької надруковано оповідання „Щаслива година" („Glückliche Stunde, autorisierte Übersetzung aus dem Ukrainischen) в „Rundschau, Illstr. Wochenschrift und offizielles Organ des deutschen Offiziersvereins (Шарльотенбург, ч. 4 з 25. січня 1925, стор. 16—18) і „Стріча" („Begegnung") в „Unterhandlungs-Beilage der Nationalpost" з 8. січня 1925, ч. 6. По чеськи появилися переклади вірша: „Ledové květy" (Přeložil Fr. Homolka в „Tribuna mladeže", рік IV, ч. 5 з 1925 р.) і оповідання „Дідусь" („Předtucha". Переклав

Осип Косцький в „Narodni Politika", nedelni zabavna a poučna příloha" до ч. 66 з 8. березня 1925). Найбільше перекладів появилося у хорватських, загребських часописах та журналах, з-під пера тамошніх Українців, В. Войтанівського й о. М. Фірака. Перший з них надрукував переклади „Гусія" („Gušcar") (в „Omladina", рік VIII, ч. 2. Загреб, 10 жовтня 1924, ст. 27—29), „Небіщика" („Pokojnik" у журналі „Vienac". Загреб, II. зош. 8—9, з 20. жовтня 1923, ст. 244—246), „Цвіт щастя" („Cvijet sreće", також, кн. III, зш. 1, з 1. січня 1924, ст. 12—14), „Дідуся" („Starac", також, кн. III, зш. 3, з 1. лютого 1924, ст. 77—78), „Насті" („Nastja", також, кн. III, зш. 10, з 16. травня 1924, ст. 312—315) і „Скалів" („Ledenice" в „Novi ilustrovani Dom i Svijet", рік XXXVII, Загреб 1923, ч. 23 з 1. грудня, ст. 411—412). Із перекладів о. М. Фірака можу занотувати переклади „Хлопки" („Seljakinja" в „Seljacke Novine", Загреб, ч. з 23. листопада 1923, ст. 7—8) і „Підписався" („Potpisao se. Pripovijest iz rusinskog seljackog života" в „Danica". Календар на р. 1923, Загреб, ст. 113—117 з двома (не дуже вдатними) ілюстраціями. Деяких перекладів (пані Гегедіс і мабуть д. Ecira) не мав я під рукою. Вкінці згадаю, що на італійську мову перекладає Лепкого відомий славіст і знавець української літератури д. Ciusti, якому завдячуємо вже переклади народніх пісень, дум і деяких віршів Шевченка, Шашкевича і ин. — *З. Кузеля.*

— **Гостина Наддн. хору п. Котка у Львові.** Після суботнішнього концерту „Наддніпрянського Хору", який знову притягнув до Народнього Дому величезні товпи народу, запросила „Богема" членів Хору на скромну вечеру. Крім домашніх були присутні і представники старшого громадянства з дир. Ст. Федаком на чолі. Перший витав гостей др. Ст. Федак і в своїх словах дав вислів захоплення і подиву для великої співацької культури „Хору", його здисциплінованости і краси. Після цього забирали голос: д-р Ст. Шухевич, д-р В. Загайкевич і Лев Лепкий. Щирий, невимушений настрій, що витворився з початку вечора, остав до пізної ночі і лишив у всіх симпатичний спомин.

— **Концерт Любки Колессівної.** Дня 9. березня, у переїзді до Лібеку, Парижа й Мадриту, концертувала Любка Колессівна в Берліні у 9-му симфоніч. концерті В. Фуртвенглера й грала з орхестрою концерт e-moll Шопена, викликуючи велике захоплення. Велика саля Фільгармонії була по самі береги виповнена й уже напередодні концерту білети і на генеральну пробу і на сам концерт були розхоплені. Фахова критика прийняла Колессівну як звичайно, прямо ентузіястично. Для прикладу із цілого ряду критик (м. и. „Vossische Zeitung, 7-Ukr. Blatt, Руль і т. д.) згадаю, що пише Ц. Кребс у „Таг-у" з 17. березня: „Незвичайно зріла й велика артистка — ця молода дівчина. Вона розпоряджає всіми красками й тонкостями удару й ніколи не мається враження, що тут що небудь вивчене: вона грає так, як би хто другий говорив, так природно й самозрозуміло звучить усе. Прямо чаруюче було Larghetto, ніжненьке, облесливе й легеньке (Streicheltud). **З. К.**

— **Багінського й Вечоркевіча** відставили до радянської границі. В заміну Польща дістане Лазаркевіча, засудженого з процесу функціонарів польського консуляту на Кавказі і кс. Усаса, з репатр. комітету в Петрограді. Обом грозила кара смерти.

— **Підльвівські громади дякують за честь.** Ми писали в свій час про постанову ради міста Львова обєднати з містом усі підміські громади і таким робом створити „Великий Львів". Сталося це, як ми негайно зазначили, виключно з шовіністично-національних польських мотивів, ради скріплення впливу „нарідних елементів" в зоологічних гро-

мадах. Ми писали теж, що таке обсаження не принесе підміським громадам ніяких практичних користей, а наложить лише на них великі тягарі міських податків і довгів. І ось видно, що всі ті громади є тої самої думки: у відповідних постановах гром. уряди вони „дякують" раді м. Львова за честь, яку їм робиться, хотячи прилучити їх до „Великого Львова", але — резиґнують з тої чести. М. н. ріжку постанову в цім напрямку прийняла громада Замарстинів.

— **2 місяці арешту й 200 зл. за 20 ґр. сахарини.** Перед роком прийшов „фінанс" до кооперативи „Праця" в Верхнім (повіт Стрий) і спитав, чи є в склепі сахарина. Склепар не підозріваючи підступу та не знаючи, що сахарини не вільно продавати, виймив її і подав. Цілий свій запас, аж 20 gramów!! „Фінанси" покарали його негайно грошевою 3 зл., а перед кількома днями дістав він такий присуд: L. 102|SO. Wyrok. — Sąd okręgowy dla spraw skarbowych w Samborze orzeka w postępowaniu rozpoczętem przeciw Iwanowi Markoć przewodniczącemu kooperatywy i dzierżawcy sklepu w Wierczanach opisem czynu z dnia 17. V. 1924 jako obwinionemu a ukończonem dnia 5. XII. 1924 tak następuje: 1) Tenże winien jest w myśl § 19 uk. jako sprawca przekroczenia skarbów z art. 1270 zbioru ustaw rosyjskich porostawionego w mocy rozp. Rady ministrów ze 71. XII 1922 Dz. ust. Nr. 116, poz. 1056, przez to, że w miesiącu maju 1923 bez zezwolenia władzy skarbowej nabył nieprawnie i przechowywał sacharynę w ilości 20 gr. 2) Skazuje się go według cyt. art. 12) oraz §§ 2 ust. punkt 3) i 9) rozp. Rady ministr. z 21. stycznia 1934 Dz. ust. nr. 9. poz. 89. z 21. stycznia 1934 na karę pieniężną w kwocie 200 zł mówię dwieście złotych. 3) Również skazuje się go za to według ust. art. 1270 na karę aresztu ścisłego dwóch miesięcy. 4) W myśl cyt. art. 1270 orzeka się konfiskatę zakwestjowanej sacharyny. 5) Zwrot kosztów śledztwa miejsca mema. 6) Gdyby grzywny w kwocie 197 zł. orzeczonej niniejszym wyrokiem nie można ściągnąć w drodze prawnej w całości lub części z majątku lub dochodów skazanego, to zamienia się tę grzywnę w myśl § 116 i 119 skarbowej ustawy karnej a to w całości lub części w miarę kwoty niepokrytej na areszt zwykły 15 dni który w myśl § 122 skarbowej ustawy karnej skraca się na areszt ścisły 7 dni zaostrzony jednym razowym postem i t. d.

— **Кривава помста нареченого.** У Львові трапилась подія, яка своїм траґізмом перевисшає довгий реєстр львівських кримінальних сенсацій за останні місяці. Торговельний агент із Варшави, Шінкас Манґот, застрілив уночі, підступно, свою наречену й її сестру, 18-літню Сабіну й 21-літню Аделю Флісерівни, доньки крамарчика з вул. Медової 4. Манґот частенько бував у домі Флісерів, де стрічався із прихильністю цілої родини — головно мабуть завдяки дарункам, якими засипував гарну Сабіну. Але подавши отверто справу свого вінчання з Сабіною, він несподівано надибав спротив з боку матери дівчини; та й сама дівчина почала неохоче відноситись до нього, гадаючи виїхати до Америки, до одного колишнього свого поклонника. Манґот, який при тім попав у фінансові трудноші, рішив відомстись. За продане вбрання купив автомат. револьвер, випробував його на Замковій горі і біля 1-ої години в ночі з суботи на неділю закрався крізь вікно до партерового мешкання Флісерів. На звук товченого скла прокинувся син Флісерів Герман; Манґот двічі стрілив до нього, але не вцілив. Хлопець з криком вибіг на коридор, а М. при світлі електричної лямпки ввійшов до кімнати, де в однім ліжку спали дві сестри. Побачивши лише обриси тіла — Манґот стрілив, але поцілив смертельно не Сабіну, тільки її сестру Аделю. Зорієнтувавшись у помилці він підбіг до Сабіни, яка з криком схопилась в постелі, і стрілив їй просто в ліву грудь. На гук стрілів відусіль збіглись люде. Вбийник не мав вже часу підвести на себе руку, коли його схопили, він не боронився. Лікар ствердив лише смерть обох дівчат. Їх мати підчас переслухування дістала атаку божевілля.

— **Родинна траґедія.** 27-літній поручник польської армії Льоонард Вітковскі в Лодзі застрілив свою молоденьку жінку й самому собі пустив кулю в лоб. Причини цієї родинної траґедії ніхто не знає.

— **Mamy zdrowe cielsko...** Б. дворазовий прем'єр Річипосполитої і теперішній лідер великої політ. партії, п. Вінкенти Вітос, є найщасливішою людиною у світі: свідомість сили і здоровля власної тілесної поволоки дає Йому задоволення, якого не закаламутить ніяка турбота. На останньому павш. вселюдському зїзді В. Вітос кинув гордий визов усім ворогам „Пяста": mamy zdrowe cielsko! — і всі політики й письменники мають тепер гарну тему до міркувань: який блискучий шлях розвитку відкриється перед польською культурою і цивілізацією, коли вони підуть під гаслом „zdrowego cielska".

— **В пошуканні за скарбами на дні моря.** У Льондоні заснувалося товариство, яке має за завдання видобути з морського дна в Наварському заливі на полудневе-західньому побережу Греції затоплені свого часу скарби. Вони попали на морське дно перед 100 літами з турецькими воєнними кораблями, затопленими російсько-французько-англійською фльотою в 1827 р. Споміж затоплених кораблів один тільки адміральський корабель мав на суму 5 міліонів фунтів штерлінґів золота а в тому 30 тисяч дукатів. Крім цього на кождім із турецьких кораблів була ще менша або більша скількість золота, срібла та всякого рода дорогоцінностей. Всіх кораблів було 60. Всю вартість затоплених скарбів обраховують на 10 міліонів фунтів штерлінґів. Морські нурці вже встановили, що затоплені кораблі лежать на 70—30 сяжнів під водою та що збереглися майже неналушеними. Їх думають добути при допомозі удосконалених методів, випробуваних в останній світовій війні при видобуванню з дна моря англійського корабля „Лаврентік". Для видобуття затоплених скарбів товариство придбало вже капітал 50 тисяч фунтів штерлінґів.

— **Цікавий процес.** Відомий німецький поет Гофманстал почав процес з берлінською радіостанцією за те, що передала світові текст його драми не заплативши йому гонорару.

— **Пошесть на елементарні катастрофи.** Цей місяць є аж надто багатий у величезні елементарні катастрофи. В Америці оркан знищив цілковито два міста і кілька сіл. Щойно по кількох днях були урядові чинники в змозі подати приблизне число жертв у людях. Дотепер установлено число 900 вбитими і 5700 раненими. Між вбитими є 700 дітей шкільного віку, які згинули в руменищах школи разом з учительським персоналом. Школа також впала жертвою оркану. Він був такий сильний, що величезний млин-дріб наповнений десятками тон збіжжа на кілька кільометрів. Важке тягарове авто вітер зірвав і кинув на дах ваґону переїзджаючого пасажирського поїзду. Друга така стихійна катастрофа сталася в Китаю. Тут вже не оркан виконав руйнуючу ролю а землетрус. У полуднево західній провінції Китаю Юнан упало жертвою землетрусу ціле місто Телісу, що нараховувало 80 тисяч мешканців. Дотепер нараховують десятки тисяч ранених, убитих підрахувати покищо важко. В Японії нещасна столиця Токіо, що впала недавно жертвою великого землетрусу, не вспівши залічити ран знов підпала новій катастрофі пожежі. Всі відбудовані доми переважно деревляні згоріли. Більше двайцять тисяч мешканців опинилося без даху. Деякі газети інформують, що пожежа вибухла наслідком підпалу. Всі ті катастрофи поза межами Европи попередила величезна катастрофа в Дортмундських рудокопах. Жертвою вибуху підземних ґазів впали сотні робітників. Деякі вчені твердять, що всі елементарні катастрофи, такі, як землетруси, оркани та вулканічні вибухи, мають якийсь таємний звязок зі сонішними плямами на сонці.

З судової салі.

Німа розправа „бассарабовців".

Таємна розправа проти Коваленка і товаришів ведеться у львівському окружному карному суді далі. В суботу переслухували заприсяжених знавців письма, в понеділок військових знавців а у вівторок починає промовляти прокуратор. Розправа не покінчиться раньше четверга. Її продовжують у відсутности обвинувачених, які сидять далі у слідчій тюрмі та не являються на розправу, як відомо тому, що трибунал не відчитав їм акту обвинувачення по українськи.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка.
Середа 25.III. м. Самбір.
Четвер 26.III. м. Самбір.
Субота 28.III. м. Сянік.
Неділя 29.III. м. Сянік. 1230 2—?

Відчит В. Целевича на тему „Враження і спостереження в торговлі і промислі в Америці" в неділю дня 29. березня н. р. о год. 12 в полудне для членів Т-ва „Союза українських купців" і членів „Міщанського Брацтва" в кімнатах „Міщанського Брацтва" вул. Руська 3 І. пов. 1649 1—2

Проситься всіх, які знають адресу п. Антона Баландюка (музика-скрипака) подати її Муз. Т-ву ім. Лисенка у Львові. 1648 1—1

✝ Посмертні згадки.

о. Константин Грушкевич, парох Куликова, помер 9. березня 1925 р. в 84 р. життя, а 56 священства. Покійний родився на Холмщині в старій священичій родині. Учився в польських і російських школах, одначе не стратив любови до своєї церкви і народу. Перед насильством царесланія утік до Галичини, бо одержав вирок на Сибір. Тут принято його холодно. Якийсь час приватними лекціями заробляв собі на прожиток. По літах доперва дали йому парохію в сокальськім повіті, де побудував муровану церков. Опісля перенісся на парохію до Куликова, де знов стрінув такий самий ворожий дух для українського народу, перед яким утік з Холмщини. З двома громадянами, почином о. Юрі прочих парохіян, двигнув Він величаву муровану церков в Куликові, котра довгі віки свідчитиме про енергію свого будівничого. В 1914 р. російська влада вдруге вручила Йому розпуску на заслання, але старість ослобонила його від цього. Від наших сусідів (Львовян) дізнав Покійник дуже понурих хвиль 1919 р., котрі ще більше наказали Йому любити терпіння свого народу. Майже віковий чоловік, а духом все молодий. До останніх хвиль слідив кроваву дорогу українського народу, і жалував того труду, який положив Він в обороні сусідів, котрі колись на перехрестях доріг в Европі витягали руки до всіх о поміч. Ще в послідних днях перед своєю смертю живо цікавився шкільним плебісцитом і в церкві заохочував вірних, щоб усі сповнили цей народний обовязок. В. И. П. 1655 1—1

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.